

การแบ่งส่วนราชการ

กรมสรรพสามิตแบ่งส่วนราชการออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. การบริหารราชการส่วนกลาง ประกอบด้วยกองต่าง ๆ 10 กอง งานตรวจสอบภาษี งานตรวจสอบภายใน และสำนักงานสรรพสามิตเขตต่าง ๆ 9 สำนักงาน ซึ่งมีหน้าที่และความรับผิดชอบดังต่อไปนี้

1.1 กองการสามิต มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับภาษีสรรพสามิตจากสินค้า 7 ประเภท ได้แก่ น้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน เครื่องดื่ม ซีเมนต์ ยานยนต์ ไฟ ไม้ขีดไฟ และเครื่องขีดไฟ พิจารณาการรับจดทะเบียนสรรพสามิตและการออกใบอนุญาตเกี่ยวกับการประกอบอุตสาหกรรมและการจำหน่ายสินค้าสรรพสามิต ควบคุมการบริหารงานทั่วไปของโรงงานไฟ ซึ่งอยู่ในความควบคุมของกรมสรรพสามิต ตรวจสอบและคำนวณภาษีตลอดจนพิจารณาและดำเนินการขอคืนและยกเว้นภาษีสรรพสามิตในกรณีต่าง ๆ วิเคราะห์แบบรายการภาษีที่ผู้ประกอบการ และผู้นำเข้ายื่นแบบชำระภาษี จากสินค้า 7 ประเภท ประเมินภาษีเบี่ยปรับและเงินเพิ่ม เฉพาะกรณีตรวจพบข้อผิดพลาดจากการวิเคราะห์แบบรายการภาษี ตรวจสอบควบคุมการผลิตและจำหน่ายสินค้าสรรพสามิตให้ถูกต้องตามระเบียบเงื่อนไขและสัญญา ควบคุมการขนถ่ายเครื่องหมาย แสดงการเสียภาษีจัดทะเบียนจาก โรงงานผู้ผลิต เครื่องหมายแสดงการ เสียภาษีจัดทะเบียนเพื่อจำหน่ายให้โรงงานผลิตเครื่องดื่ม

1.2 กองการยาสูบ มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการพิจารณา และออกใบอนุญาตให้นำเมล็ดพันธุ์ยาสูบ ต้นยาสูบ ใบยาสูบ ยาอัด ยาเส้น หรือยาสูบ เข้ามา หรือส่งออกนอกราชอาณาจักร พิจารณาและออกใบอนุญาตให้สร้างสถานีบ่มใบยา โรงบ่มใบยา โรงอบใบยา ตลอดจนการบ่มและการอบใบยา กำหนดเขตเพาะปลูกยาสูบ การใช้พันธุ์ยาสูบ และการกำหนดแผนการเพาะปลูกหรือผลิตใบยาสูบ ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของผู้ได้รับอนุญาต ให้เป็นผู้ทำการส่งเสริมการเพาะปลูก ศึกษาและสำรวจต้นทุนการผลิตใบยาและกำหนดราคารับซื้อใบยาสูบ ควบคุมการรับซื้อใบยาสูบแต่ละพันธุ์ ในจังหวัดต่าง ๆ ให้เป็นไปตามสัญญาที่ทำไว้กับกรมสรรพสามิต ศึกษาวิเคราะห์ด้านการตลาดใบยาสูบทั้งในประเทศและต่างประเทศ พิจารณาและออกใบอนุญาตเกี่ยวกับการประกอบอุตสาหกรรมยาสูบ การขายยาสูบและควบคุมติดตามการดำเนินการ การตรวจสอบ คำนวณและจัดเก็บภาษีผลิตภัณฑ์ยาสูบทั้งในและต่างประเทศ

1.3 กองการสุรา มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการจัดเก็บและตรวจสอบ

การจัดเก็บภาษีสุรากลมทับ สุราขาว สุราผสม สุราปรุงพิเศษ สุราพิเศษ สุราแช่ รวมทั้งสุราที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรตามที่กฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง และ ประกาศกรมสรรพสามิต ซึ่งออกตาม พ.ร.บ.สุรา พ.ศ.2493 ได้กำหนดไว้ ออกใบอนุญาตให้ทำสุรา ใบอนุญาตให้นำเข้ามาในราชอาณาจักร ใบอนุญาตให้ใช้สุราเพื่อทำสินค้า ใบอนุญาตให้ขนส่งสุรา ใบอนุญาตให้ทำและขาย แป้งข้าวหมกสุรา รวมทั้ง ใบอนุญาตให้เก็บรักษาสุรา และอนุมัติการใช้ฉลากสุราต่างประเทศ ควบคุมการผลิตและจำหน่ายสุราทุกชั้นตอนตั้งแต่การขออนุญาตตั้ง โรงงานการใช้วัตถุดิบและกรรมวิธีการผลิตสุรา ตรวจสอบงบเดือนการใช้วัตถุดิบและการหมักสุรา การต้มกลั่นสุรา การพิจารณาอนุญาตให้ใช้ฉลากปิดภาชนะบรรจุ การทำสุรา การบรรจุภาชนะ การขนส่งสุรา การจำหน่ายสุรารวมทั้งการตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กรมสรรพสามิต ควบคุมโรงงานสุราในเขตกรุงเทพมหานคร พิจารณาดำเนินการลดหย่อนภาษีสุรา ดันภาษีและยกเว้นภาษีสุรา ตามกฎหมาย ระเบียบ คำสั่งและประกาศกรมฯ ซึ่งออกตาม พ.ร.บ.สุรา พ.ศ.2493 ตรวจสอบและควบคุมการปฏิบัติงานของ โรงงานทำน้ำส้มสายชู โรงงานทำสุราแช่เพื่อใช้ปรุงเต้าหู้ยี้ หรืออาหารสัตว์ในกรุงเทพมหานคร ตรวจสอบราคาขายส่งสุราผสมและสุราปรุงพิเศษทั่วราชอาณาจักร เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการคำนวณภาษีตามมูลค่า และประกาศกำหนดราคาสุรา ควบคุมการปิดแสตมป์สุราที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร การรับและจำหน่ายสุราต่างประเทศตามประเภทแรงแอลกอฮอล์ เป็นรายร้านจำหน่าย รวมทั้งเก็บสุราต่างประเทศไว้เป็นตัวอย่างเพื่อศึกษาและวิเคราะห์ ติดต่oprะสานงานกับส่วนราชการและเอกชนอื่นในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานจัดเก็บภาษีสุรา การผลิตและควบคุมการจำหน่ายสุราตามข้ออธิบหมหมาย วิเคราะห์ข้อมูลจากปัญหาหรือข้อหาหรือเพื่อเสนอความเห็นต่อรัฐบาลและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรืออื่น ๆ

1.4 กองตรวจ มีหน้าที่ดำเนินการสืบสวน ตรวจสอบ ปรามปราม และจับกุมผู้กระทำความผิดกฎหมาย เพื่อวางแผนป้องกัน และปรามปรามการหลีกเลี่ยงภาษี พร้อมทั้งศึกษาวิเคราะห์สินค้าปลอมแปลงหรือเลียนแบบสินค้าที่เสียภาษีสรรพสามิตแล้ว เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการป้องกันและปรามปราม ดำเนินการตรวจตราควบคุมแนะนำร้านจำหน่ายสินค้าและโรงงานในความควบคุมให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ และสัญญา และประมวลข่าว ข้อมูล และสถิติต่าง ๆ เกี่ยวกับการตรวจปรามปราม

1.5 กองนิติการ มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการร่างกฎหมายกฎกระทรวง ประกาศกระทรวง ประกาศกรม คำสั่ง ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ และตรวจร่างสัญญาซึ่งกรมสรรพสามิตทำกับผู้ประกอบการ ซึ่งอยู่ในความควบคุมของกรมสรรพสามิต ดำเนินการเปรียบเทียบปรับผู้กระทำความผิดกฎหมายสรรพสามิต ในเขตกรุงเทพมหานครและภูมิภาคพิจารณาตัดสินคดีของกรมสรรพสามิต ให้ความเห็นเกี่ยวกับการจ่ายเงินรางวัล การตีความพิกัดอัตราภาษี การพิจารณาคำร้องคัดค้านการประเมิน การพิจารณาคำอุทธรณ์ และให้คำแนะนำปรึกษาตามหน่วย

งานต่าง ๆ ที่ขอความเห็น

1.6 กองรายได้ มีหน้าที่ และความรับผิดชอบเกี่ยวกับจัดเก็บเงินรายได้จากภาษีต่าง ๆ เช่น ภาษีสรรพสามิต เบียร์ เครื่องดื่ม ไม้ขีดไฟ เครื่องขีดไฟ ยาสูบ ซีเมนต์ ยานยนต์ น้ำมัน และผลิตภัณฑ์น้ำมัน ไฟ ค่าปรับ ค่าขายของกลาง เงินผลประโยชน์เบ็ดเตล็ดและอื่น ๆ จัดเก็บรายได้นอกงบประมาณ เช่น เงินค่าจำหน่ายไฟ เงินฝากเบ็ดเตล็ด เงินภาษีเก็บเพิ่มเพื่อมหาดไทย เงินภาษีเก็บเพิ่มเพื่อบำรุง กทม. และ เงินกองทุนน้ำมัน เป็นต้น ดำเนินการจัดหาและจำหน่าย แลตัมป์ในส่วนกลาง ดำเนินการจัดส่งแลตัมป์ให้จังหวัดต่าง ๆ ดำเนินการเก็บรักษาแลตัมป์ พิมพ์ และพิมพ์แก้ไขแลตัมป์

1.7 กองวิชาการ มีหน้าที่ และความรับผิดชอบศึกษาภาวะเศรษฐกิจการคลัง เพื่อกำหนดนโยบาย เสนอแนะปรับปรุงแก้ไขการบริหารงานจัดเก็บภาษีสรรพสามิตให้เหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจและสังคมจัดทำแผนการปฏิบัติงานจัดเก็บภาษีและแผนงานของกรมสรรพสามิต พิจารณาปรับปรุงระบบการจัดเก็บภาษี ศึกษาและปรับปรุงแบบรายงานและงบเดือนซึ่งใช้ประกอบการจัดเก็บภาษี งานด้านต่างประเทศรับผิดชอบเกี่ยวกับการติดต่อขอความร่วมมือ และขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศ เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงระบบภาษีให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สืบรวจ วิเคราะห์ และกำหนดราคาสินค้าสรรพสามิต เพื่อกำหนดเป็นมูลค่าสำหรับการเสียภาษี จัดทำ ประเมินการรายได้ภาษีสรรพสามิต ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการจัดเก็บรายได้ภาษี สรรพสามิตของหน่วยงานต่าง ๆ รายงาน และวิเคราะห์ผลการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพสามิต เป็นรายเดือน รายไตรมาส และรายปี เพื่อเสนอข้อคิด และส่งให้หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ทำหน้าที่เป็นแหล่งรวบรวมสถิติข้อมูลทุกประเภทรวมทั้งทำหน้าที่รายงานข้อมูลต่าง ๆ ให้หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง ออกแบบและควบคุมการก่อสร้างอาคาร โรงงาน บ้านพักและสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ของ กรมสรรพสามิตทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค รวมทั้งการจัดหาติดตั้งเครื่องจักรอุปกรณ์ของ โรงงาน สุรากรมสรรพสามิต ควบคุมการดำเนินการเกี่ยวกับระบบบำบัดน้ำเสียของ โรงงานสุรา ศึกษา ค้นคว้า วิจัย เกี่ยวกับกรรมวิธีการผลิตการใช้วัตถุดิบตลอดจนขนวนการอื่น ๆ เพื่อให้ถูกต้องตาม มาตรฐานการจัดเก็บภาษี วิเคราะห์สินค้าสรรพสามิต และพิธีจันของกลาง

1.8 กองการเจ้าหน้าที่ มีหน้าที่และความรับผิดชอบดำเนินการจัดระบบและ วิธีปฏิบัติงานของหน่วยงานต่าง ๆ ภายในกรม ศึกษาวิเคราะห์งานเพื่อจัดวางอัตรากำลังข้าราชการ และลูกจ้างให้เหมาะสม ดำเนินการเกี่ยวกับการเจ้าหน้าที่ของกรม เช่น การกำหนดตำแหน่ง การบรรจุ การแต่งตั้ง การโอนย้าย การเลื่อนชั้น การลา การสอบ ดำเนินการเกี่ยวกับการ พิจารณารางวัล โทษทางวินัยตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน ดำเนินการเกี่ยวกับการ ประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการและลูกจ้างประจำของกรม จัดทำทะเบียนประวัติของ ข้าราชการและลูกจ้าง ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดให้มีการฝึกอบรมข้าราชการปฏิบัติงาน และ

ดำเนินการจัดทำ และแก้ไขบัญชีใช้จ่ายเงินเดือน ข้าราชการและลูกจ้างกรมสรรพสามิต

1.9 กองคลัง มีหน้าที่ และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุม ตรวจสอบ จัดทำและวิเคราะห์แผนงานและโครงการ ขอดังงบประมาณรายจ่ายและโครงการการจ่ายเงิน นอกงบประมาณประจำปีของกรม ตรวจสอบ แนะนำ ติดตาม แก้ไขปัญหา และรายงานผลการ ใช้จ่ายเงินงบประมาณ และเงินนอกงบประมาณของกรม ควบคุมตรวจสอบและดำเนินการขอเบิก จ่ายงบประมาณ เอกสาร หลักฐานใบสำคัญต่าง ๆ ของครุภัณฑ์ ตั้งแต่การซื้อ การจ่าย การบำรุง รักษา การบูรณะซ่อมแซมอาคารสถานที่ และยานพาหนะ ตรวจสอบเก็บรักษาจำหน่ายและการขาย ทดสอบตลาดของกลางคดีกระทำผิดกฎหมายสรรพสามิต ควบคุมและบริหารงานด้านสวัสดิการข้าราชการและลูกจ้างของกรม งานฌาปนกิจสงเคราะห์ และงานสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการกรมสรรพสามิต

1.10 สำนักงานเลขานุการกรม มีหน้าที่ และความรับผิดชอบเกี่ยวกับงาน สारบรรณ งานธุรการ และงานบริหารทั่วไป งานด้านประชาสัมพันธ์และ เผยแพร่ผลงานของกรม ติดตามผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่าง ๆ เป็นสื่อกลาง ในการติดต่อประสานงานระหว่างราช การบริหารส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ปฏิบัติงานอื่นที่ไม่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานใด โดย เฉพาะ

1.11 งานตรวจสอบภาษี มีหน้าที่ตรวจสอบทบทวน และวิเคราะห์เอกสาร หลักฐานของผู้เสียภาษีหรือพิสูจน์ความถูกต้องของการเสียภาษีด้วยระบบทางหลักฐานการบัญชีด้วย การรวบรวมข้อมูลของผู้ประกอบอุตสาหกรรม ในลักษณะต่าง ๆ รวมทั้งสืบสวนและสอบสวนเพื่อ ให้ได้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับหลักฐานต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้วิเคราะห์ และวางแผนในการตรวจสอบ ภาษี และดำเนินการตรวจสอบบัญชีกับหลักฐานต่าง ๆ ที่รวบรวมไว้ให้เป็นไปตาม พระราชบัญญัติ และตามระเบียบที่กำหนด

1.12 งานตรวจสอบภายใน มีหน้าที่ในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของ หน่วยงานต่าง ๆ ในกรม ฯ

1.13 สำนักงานสรรพสามิตเขต มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ในการควบคุม การจัดเก็บภาษีสรรพสามิต สนับสนุนและช่วยเหลือทางวิชาการแก่สำนักงานสรรพสามิตจังหวัด เสนอแนะปรับปรุงแก้ไขด้านกฎหมายสรรพสามิตระเบียบ และวิธีปฏิบัติ ติดตามวิเคราะห์ และ ประเมินผลการบริหารการจัดเก็บภาษีสรรพสามิต และงานด้านการตรวจปราบปรามของสำนักงาน สรรพสามิตจังหวัด ตรวจสอบสืบสวนข้อมูลเพื่อวางแผนปราบปรามผู้กระทำผิด ตลอดจนประสาน งานกับสำนักงานสรรพสามิตจังหวัด ตรวจสอบแนะนำร้านค้า และ โรงงานในความควบคุมให้ปฏิบัติ ตามกฎหมาย ตรวจสอบควบคุมเกี่ยวกับการเพาะปลูกใบยาสูบการสร้างสถานีบ่ม ใบยาและ โรงบ่ม ใบยาให้เป็นไปตามระเบียบ จัดทำรายงานผลการจัดเก็บภาษี การผลิตการจำหน่ายสินค้า

งบเดือนสถิติตัวเลขที่อยู่ในความควบคุมของเขต สถิติคดีที่กระทำผิดกฎหมายสรรพสามิต ตรวจสอบ การปฏิบัติงานของสำนักงานสรรพสามิตจังหวัดที่อยู่ในความรับผิดชอบ ตลอดจนประสานงานกับ หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง สำนักงานสรรพสามิตทั้ง 9 เขตนี้แต่ละเขตมีพื้นที่ครอบคลุมการปฏิบัติ งานของจังหวัด และอำเภอในท้องที่ภายในจังหวัดที่รับผิดชอบโดยสังเขปดังนี้

เขต 1 มีหน้าที่และความรับผิดชอบควบคุมการปฏิบัติงานของจังหวัด อุดรธานี สกลบุรี ชัยนาท สิงห์บุรี อ่างทอง สระบุรี ปทุมธานี และนนทบุรี

เขต 2 มีหน้าที่และความรับผิดชอบควบคุมการปฏิบัติงานของจังหวัด ชลบุรี ฉะเชิงเทรา นครนายก ปราจีนบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด และสมุทรปราการ

เขต 3 มีหน้าที่และความรับผิดชอบควบคุมการปฏิบัติงานของจังหวัด นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี และยโสธร

เขต 4 มีหน้าที่และความรับผิดชอบควบคุมการปฏิบัติงานของจังหวัด อุดรธานี หนองคาย เลย สกลนคร นครพนม ขอนแก่น มหาสารคาม ร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์ และ มุกดาหาร

เขต 5 มีหน้าที่และความรับผิดชอบควบคุมการปฏิบัติงานของจังหวัด เชียงใหม่ ลำปาง แม่ฮ่องสอน เชียงราย น่าน ลำพูน แพร่ อุตรดิตถ์ และพะเยา

เขต 6 มีหน้าที่และความรับผิดชอบควบคุมการปฏิบัติงานของจังหวัด พิษณุโลก สุโขทัย ตาก อุทัยธานี กำแพงเพชร พิจิตร เพชรบูรณ์ นครสวรรค์

เขต 7 มีหน้าที่และความรับผิดชอบควบคุมการปฏิบัติงานของจังหวัด นครปฐม สุพรรณบุรี กาญจนบุรี ราชบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสาคร และสมุทรสงคราม

เขต 8 มีหน้าที่และความรับผิดชอบควบคุมการปฏิบัติงานของจังหวัด นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี ชุมพร ระนอง กระบี่ ภูเก็ต และ ฟังงา

เขต 9 มีหน้าที่และความรับผิดชอบควบคุมการปฏิบัติงานของจังหวัด สงขลา พัทลุง ตรัง สตูล ยะลา ปัตตานี และนราธิวาส

2. การบริหารราชการส่วนภูมิภาค

หน่วยงานในส่วนภูมิภาคของกรมสรรพสามิต ได้แก่ สำนักงานสรรพสามิตจังหวัด และสำนักงานสรรพสามิตอำเภอต่างๆ ที่อยู่ในบังคับบัญชาของสำนักงานสรรพสามิตจังหวัดด้วย

2.1 สำนักงานสรรพสามิตจังหวัด มีหน้าที่และความรับผิดชอบในด้านการจัด เก็บภาษีสรรพสามิตในเขตจังหวัด สืบสวน ตรวจสอบป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดกฎหมายสรรพ สามิต ตรวจสอบควบคุมโรงงานและร้านค้าจำหน่ายสินค้าที่อยู่ในความควบคุมของกรมสรรพสามิตให้ ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบที่ได้รับมอบหมายจากกรมฯ หรือสรรพสามิตเขต

2.2 สำนักงานสรรพสามิตอำเภอ มีหน้าที่ และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการ ออกใบอนุญาตต่าง ๆ การเบิกจ่ายและจำหน่ายแสตมป์ การเปรียบเทียบปรับ การพิสูจน์ของกลาง และเก็บรักษาของกลาง จัดทำงบเดือนสถิติและรายงานต่าง ๆ รับเงิน และส่งบัญชีเกี่ยวกับค่า ธรรมเนียมใบอนุญาตต่าง ๆ ตลอดจนตรวจตราท้องที่ ในความรับผิดชอบเพื่อป้องกันการหลีกเลี่ยง ภาษี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนผังการแบ่งส่วนราชการกรมสรรพสามิต

